

УДК [614.844+654.16](477)

ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ ЗВ'ЯЗКУ В ПРОЦЕСІ ГАСІННЯ ПОЖЕЖ

Яцух О.В., к.с.г.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Summary: Modern stationary, mobile and portable radio stations used by units of the State Service of Ukraine for Emergency Situations in the Fire Fighting Process.

Key words: means of communication, Radio station, fire, State Service of Ukraine for Emergency Situations

Постановка проблеми. Виконання рятувальних та аварійно-відновлювальних робіт у зонах ураження характеризуються великим обсягом і обмеженим часом на їх проведення, складністю обставин та великою напругою особового складу. Ефективність боротьби з надзвичайними ситуаціями значною мірою залежить від надійно організованої системи зв'язку.

Зв'язок у ДСНС України є основним засобом, що забезпечує постійне керування підрозділами. Виходячи з поставлених задач, зв'язок у підрозділах ДСНС України повинен задовольняти вимогам, найважливішими з яких є надійність, своєчасність, достовірність, необхідна пропускна здатність і скваність передачі інформації.

Основні матеріали дослідження. Зв'язок на пожежі призначається для керування силами і засобами, забезпечення їхньої взаємодії й обміну інформацією.

Для керування силами і засобами на пожежі встановлюється зв'язок між керівником гасіння пожежі (КГП) і штабом пожежогасіння, начальником тилу (НТ), начальниками бойових ділянок (БД) і, за необхідності, із пожежними автомобілями.

У теперішній час в гарнізонах ДСНС України широко застосовуються сучасні стаціонарні, мобільні і переносні радіостанції КХ і УКХ-діапазонів (радіостанції стаціонарні: центральна «Віола-Ц» і «Віола-АС»; радіостанції, що возяться: автомобільна «Віола-АА» і для установки на пожежному автомобілі "Віола-АП"; радіостанції носимі: типів «Сапфір», «Радій», «Транспорт РН-12»; Р-105, Р-108, Р-109, Р-105Д, Р-108Д, Р-109Д, Р-105М, Р-108М, Р-109М).

Керування роботою підрозділів на бойових ділянках забезпечується застосуванням радіостанцій і гучномовних установок автомобілів зв'язку і освітлення, носимих радіостанцій, польових телефонних апаратів, переговорних пристроїв, електромегафонів. В окремих випадках, за неможливості використання перерахованих пристроїв, для передачі команди (інформації) можуть використовуватися відповідні сигнали управління, а також мобільні телефони.

Наприклад, застосовується електромегафон типу ЕМ-2, що призначений для посилення промови при короткочасній спрямованій передачі розпоряджень, команд і т.д. на відкритому повітрі й у великих закритих приміщеннях.

Останнім часом знаходить застосування переносний електромегарфон ЕМ-12, що призначений для голосної спрямованої передачі промови голосом (розпоряджень, команд і т.д.) і подачі сигналу типу «сирена» на відкритому просторі й у великих закритих приміщеннях.

Для взаємодії між бойовими ділянками, що працюють на ліквідації НС, встановлюється зв'язок між начальниками бойових ділянок (підрозділів) і забезпечується тими ж засобами, що і керування роботою ділянок. У випадках, коли застосовувати засоби зв'язку неможливо, використовуються сигнали керування відповідно до бойового статуту пожежної охорони.

Для забезпечення передачі і прийому інформації встановлюється зв'язок між керівником гасіння пожежі, штабом пожежогасіння і ЦПЗ (ПЗЧ) за допомогою міської телефонної мережі або радіостанцій пожежних автомобілів, автомобілів зв'язку й оперативних автомобілів.

При цьому забезпечується обмін інформацією між ЦПЗ (ПЗЧ) і підрозділами МНС України, що знаходяться на бойових ділянках і на шляху проходження; передача повідомлень про установку і хід ліквідації пожежі, аварії або наслідків стихійного лиха; виклик додаткових сил і засобів; передача вимог керівника гасіння пожежі до служб взаємодії.

Міську телефонну мережу та мобільний зв'язок для передавання інформації на ПЗЧ (ОДС ОКЦ) можна використовувати лише за умов наявності на ПЗЧ (ОДС ОКЦ) відповідних пристроїв фіксації телефонних розмов.

У разі використання засобів радіозв'язку на пожежі КГП має забезпечити дотримання всіма абонентами правил радіообміну та здійснити організацію зв'язку залежно від рангу пожежі.

За організацію зв'язку на пожежі відповідає КГП.

При використанні номера абонента телефонної мережі для роботи в штабі за вказівкою НШ через АТС міста (населеного пункту, об'єкта) необхідно відключити телефонний апарат абонента на час гасіння пожежі.

При висуванні сил ЦЗ до місця ліквідації зв'язок повинен забезпечити управління воєнізованими і невоєнізованими формуваннями, аварійно-рятувальними загонами, загонами забезпечення безпеки руху на маршрутах.

Висновки. Отже, в значній мірі успіх та оперативність при ліквідуванні НС залежить від правильності організації зв'язку на місцях ліквідування НС.

Керівник гасіння пожежі несе безпосередню відповідальність за організацію зв'язку на пожежі і зобов'язаний забезпечити дотримання всіма абонентами правил радіообміну при використанні засобів радіозв'язку на пожежі.